

VEČERNI LIST

Cena celoletno po pošti K 40.—, za Ljubljano K 36.—
 — polletno — — — 20.— — — 18.—
 — četrtletno — — — 10.— — — 9.—
 — mesečno — — — 3'50.— — — 3'—
 Prednisti in uprava: Kopitarjeva ulica 6. — Telefon 50.

NEODVISEN DNEVNIK

Inserati: Enostojna pettirista (59 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor) za enkrat po 50 vin., za dva- in večkrat po 45 vin. — Ob sobotah dvojni tarif. — Poštano: Enostojna pettirista K 1.—. — Izhaja vsak dan, izveniši nedelje in praznike, ob 3. uri popoldne.

Krvava nasilstva v Prekmurju.

Mažari in judje z denarjem in krvjo proti Jugoslaviji.

Maribor, 23. jan. Slovence na Prekmurjem, ki so se 17. t. m. udeležili shoda v Beltincih in so tam ugnali mažarskega agitatorja dr. Belo Obala ter se izjavili za Jugoslavijo, so začeli sedaj Mažari z veliko silo preganjati. V zapore na Ogrskem so odpeljali baje oba župnika Klekla in druge odlične slovenske voditelje. Ubili so župana v vasi Rakovci pri Beltincih, ker je kljub pozivu, naj se izreče za Mažare, rekel: »Bil sem Jugoslovian in ostanim Jugoslovian, naj se zgodi z menoj, kar hoče!« Na povelje mažarskega častnika sta ga dva vojaka prebodla.

Tiste štiri Slovenke, ki so z mokrimi cunjami pregnale z govorniškega odra dr. Obalo, so uklenili v verige, jim vzeli večinoma vso obleko in čevlje in so jih na pol nage in bose gnali nekam na Mažariko. Zavezali so jim tudi usta, da niso moge klicati na pomoč. Slovenskega kmeta Erjavca, ki je na zborovanju pozval Prek-

murce, naj se izjavijo za Jugoslavijo, so uklenili in na pol nagega vlačili po nekem jarku, mu dajali zausnice, ga bili s puškimi kopiti, mu dvakrat z bajonetom prebodli roke in enkrat prsi in ga odpeljali.

Voditelja slovenskih kmetov v Prekmurju Ivana Jeriža je lovila cela mažarska stotnija, a ga ni mogla ujeti. Rešil se je na slovensko štajersko.

Mažarski grofje, baroni in drugi velikaši ter židje so dali mažarskemu agitacijskemu odboru na razpolago več milijonov kron in živil, kolikor hočejo, da bi med Prekmurci zatrl jugoslovansko misel. Posamezne osebe, ki se pridružijo mažarskim tolpom, plačujejo po 100 do 200 K na dan; živil pa dobijo, kolikor hočejo. Pri slovenskih kmetih so oropali vso živino, živila, obleko in druge reči. Ljudstvo je popolnoma zbežano, ker se mažarska agitacija širi do Ljutomera in Radgone.

Italijanski nasilniki na Kranjskem.

Idrija, 22. januarja. Italijani so prišli g. Filipa Merješiča, župnika na Ledinah, in ga odvedli neznano kam. Ljudstvo je preplašeno in se boji nadaljnjih preganjanj. Zakaž so župnika zaprli, se ne ve. (Ledine so med Idrijo in Žirmi.)

Jugoslavija bo priznana! Italijani spletkarijo.

Italijani uporabljajo vsa sredstva proti nam. V ta namen jim je dobrodošel Nikita in Črnagora, ki se je že jasno izjavila za Jugoslavijo. »Persevaranza« piše: da ima Italija interes na tem, da brani Črnogoro proti Jugoslaviji. Črnagora mora dobiti Lovčen, Kotor in vso Boko s Kotorom. Italijani imajo za to svoje stališče več razlogov in brez dvoma izvirajo vsi iz tega, da bi škodovali Jugoslaviji. Pravi-jo, da je nevarnost, da ne bi Hrvati požrli Srbije, Črnogore, Dalmacije in Slovenije. Mi smo proti temu, da bi se rešilo jugoslovansko vprašanje v avstrijskem smislu, kot hočejo Hrvati, Italija hoče druge rešitve, kakoršno zahtevajo višji interesi balkanskega naroda, Črnagora, srbska opozicija in močne struje med Hrvati in Slovenci.

Take so laške spletke, ki se ne kažejo samo v časopisju, ampak tudi v diplomaciji. Italijanska roka je vmes, da bi Jugoslavija ne bila zastopana na mirovni konferenci enotno in bi ne bila priznana kot država. Pa se bo ponesrečilo tudi italijanskim spletkam. Po najnovejših poročilih dobi Srbija tretjega delegata in ta bo Slovenec dr. Žolger. Naša država pa bo priznana na plenarni seji mirovne konference. Tako pa obdrži tudi Črnagora svoja zastopnika, čeprav se je izjavila za ujedinjenje z SHS. Naša stvar stoji dobro in mirno lahko zremo v bodočnost, v upanju, da bo zmagała pravica.

Dober začetek.

Prestolonaslednik Aleksander je za novo leto izdal narodu države SHS poslanico, ki je morala vsakega človeka, če pravično čuti, iz srca razveseliti. Tam je regent proglasil načelo, da je zemlja ti- stega, kdor jo obdeluje. S tem je Aleksan- der napovedal, da bo nehala sedanja kri- vica v razdelitvi zemlje, krivica, ki daje enemu toliko, da svoje posesti niti obde- lati, niti pregledati ne more, med tem ko ima mali kmet in poljski delavec tako malo, da ne more preživeti sebe in svoje družine. Eden je zemljo užival, a je ni ob- deloval, drugi jo je obdeloval, a ni mogel živeti od nje.

Sedaj je belgrajska vlada že šla en korak dalje, ki dokazuje, da prestolona- slednikova obljuba ni bila prazna beseda. Sestavila se je posebna komisija, ki naj bi začrtala glavna načela, po katerih naj bi se razdelila veleposestva. Po načrtu vlad- ne komisije se bo najprej uredilo vpraša- nje kolonov, najemnikov, ki je zlasti za naše Goričane važno. Ti ljudje so pravza- prav dedni hlapci svojih gospodarjev. Ob- delujejo njih zemljo, dele z njimi pridelek polja in vinograda, a se do lastne posesti ne morejo nikoli dokopati. Rodé se kot hlapci, kot hlapci umirajo, in njih otroci ne podedujejo od staršev drugega kot nadalj- nje hlapčevanje. Koloni bodo takoj dobili tisto zemljo, ki so jo obdelovali, v svojo last, med tem ko bo država dosevanje last- nike odškodovala. — Veleposestva bo dr- žava razdelila med male kmete, poljske delavce, vojne pohablence in tiste, ki so imeli od vojske veliko škodo, izplačavši zopet primerno odškodnino dosesanim veleposestnikom. — Gozdi se ne bodo razdeljevali, ker bi to bilo kvarno narod- nemu gospodarstvu. Zato prevzame upra- vo in nadzorstvo gozdov država, med tem ko bodo kmetje iz okolice imeli pravico do paše in drv. Da se te zdrave preosnove izvedejo, se bo osnoval poseben državni urad.

To je prvo veliko dejanje, ki ga je iz- vršila osrednja vlada in ki se ga iz srca veselimo, ker pomeni resen boj proti sta- rim krivicam. Začetek je dober.

Boljševiki pred koncem.

Berlin, 22. januarja. (Lj. kor. urad.) »Vossische Zeitung« poroča: Boljševiške bojne sile po vsej Rusiji znašajo 280.000 mož regularnih čet. Od teh je 200.000 mož ob Volgi, 30.000 v baltičkih provincah, 20.000 pri Arhangeljsku in 30.000 pa jih koraka proti poljski meji. Protiboljševski

viško gibanje narašča bolj in bolj. Načrtovan je načrt sporazumnega nastopanja proti boljševikom, ki se ga udeležijo entente. Spomladi naj 35.000 mož finskih vojakov in ruskih prostovoljcev zasede Petrograd. Priprave se vrše.

Naše obrežje Mažarom!

Budimpešta, 23. januarja. Listi poročajo, da bo v kratkem prišlo v Budimpešto italijansko odposlanstvo, da se z Mažari dogovarja glede obali Jadranskega morja

in glede prostega dohoda za Mažare do morja. Italijani hočejo Mažarom dovoliti prosto plovbo po Jadranskem morju.

Koroško razsodišče v Velikovcu.

Polkovnik Miles bo razsojal.

Včeraj ob 6. uri zvečer se je vršila zaključna seja slovensko-nemških pogajanj za Koroško. Pogajanja radi načina ureditve politične uprave na Koroškem, so ostala brezuspešna, le toliko vemo, da bo vsaka vlada izvrševala upravo na nje pridljenem ozemlju. Ameriški polkovnik Miles je javil, da je odobren predlog, da ameriška misija razsodi o tem spornem vprašanju. Poprej kot razsodišče odpotuje, se bodo zaslišali veščaki, ki lahko

predložijo dokumente in potreben material. Slovenski veščaki bodo zaslišani v nedeljo. Zahtevo slovenskih zastopnikov, da se takoj vrnejo begunci in naj jim zagotovijo osebno varnost, so Nemci odklonili. Miles pa je izjavil, da polagajo Američani veliko važnost na to, da se dovoli z obeh strani popolna politična svoboda. Nato je izjavil Miles, naj se begunci zbero v Velikovcu, kamor pojde tudi razsodišče.

General Smiljanić v Mariboru.

Maribor, 23. jan. Danes zvečer se pripelje v Maribor srbski general Smiljanić.

Nemški kmet prosi pomoči pri Slovencih.

Maribor, 22. jan. (Lj. k. u.) Nemški kmetje iz krajev severno od Lučan so poslali na shod 19. t. m. posebno deputacijo, ki je izjavila, da žele tudi tamošnji nemški kmetje priti pod Jugoslavijo, ker vlada tamkaj red in mir, ki ga pa v Nemški Avstriji ni. Izpostavljeni grabežem in vsakovrstnim nasilstvom po brezposelnih tolpah in tujih temnih elementih, prosijo kmetje severno od črte Lučane-Spilje, generala Maistra, da naredi tudi v onih krajih dolgo zaželeni red in mir.

Češka narodna skupščina.

Praga, 22. januarja. (Lj. kor. ur.) Čehoslov. tisk. urad poroča: V današnji seji narodne skupščine se je otvorila debata o občinskem volilnem redu v čehoslovski republiki. Poročevalec dr. Meisner je poudarjal, da gre za predlogo dalekosežnega pomena, ker vsebuje tudi narodnostni problem. Predloga znači, da se bodo volitve vršile povsem demokratično. Sodelovale so na njej vse stranke, tudi buržoaziji. Poročevalec izraža nado, da bodo vse stranke na enak način skupno nastopale, tudi ko bo šlo za socialno in gospodarsko izenačenje. Predloga ne služi

v prvi vrsti razrednim interesom, marveč služi predvsem narodnostnim vidikom. Bojazen, da bi po tem volilnem redu občinska uprava prehitro prišla iz rok slojev, ki so s svojim premoženjem navezani na občino in v roke plasti, ki niso dovolj izobražene, je povsem neutemeljena. Volilna pravica ne bo samo splošna, ampak tudi proporcionalna. Socialistične stranke ugodnega trenutka niso izrabile sebi v prilog, ker žele, da v občini sodelujejo vse plasti, vsi razredi in vse narodnosti. — Posl. dr. Franta je govoril o smernicah tega volilnega reda. Te so: Volilno pravico ima vsakdo, ki je 21 let star in je tri mesece v občini nastanjen. Ženskam se prizna volilna pravica, istotako vojakom. Izvoljen more biti, kdor je 25 let star in je vsaj eno leto v občini nastanjen. Nato je govoril o razpravi o nemških okrajih. Vladi je dana pravica, da v mešanih občinah v varstvo manjšine ustanovi upravno komisijo. — Posl. Nemec opisuje nerazveseljivo stanje, v katerem je preperela Avstrija pustila deželo. Edinole demokracija more to stanje izboljšati. Češka demokracija je češki narod dvignila nad vse druge narode sveta. Edinole demokracija je omogočila, da je češki narod dosegel državno samostojnost, ker ga je ona vzgojila. (Pritrjevanje.) Nato se je bavil z občinskimi zastopi in je dejal, da je prememba občinskega volilnega reda zlasti potrebna za varstvo občinske lastnine, ki jo zasebni kapital izrablja. Potem je razpravljal o važnosti dela in je dejal: Kdor bi rad delal, temu se bo delo preskrbelo, kdor ne mara delati, bo k delu prisiljen. Delavstvo mora čehoslovsko

republiko zgraditi in delavstvo jo bo moglo braniti zoper vse sovražnike. (Pritrjevanje.) — Govorili so še poslanci Horaček, Slaviček in Pospišil. Za tem so debato prekinili. Ko so bili izvolili člani posameznih odsekov, so razpravo preložili na jutrišnji dan.

Srbsko odposlanstvo na mirovni konferenci.

Zagreb, 22. jan. (Lj. k. u.) Srbska misija, ki potuje na mirovno konferenco v Pariz, je dospela semkaj. Misija šteje 23 članov, med njimi bivšega ministra Andrija Staniča, biskupa Zeremskega, profesorja Vasa Stajića, poslanika SHS za Belgijo Jovana Markovića itd. Misija je zvečer nadaljevala pot v Pariz. Peljala se bo preko Nemške Avstrije in Švice.

Mirovni posvet.

Pariz, 22. jan. (Lj. k. u.) Dun. k. u. Agence Havas poroča: V včerajšnji dopoldanski in popoldanski seji predsednika Wilsona in ministrskih predsednikov združenih in asociiranih držav je bivši danski poslanik Scavenius v Petrogradu zelo odločno izjavil z ozirom na boljševiški režim in anarhistične razmere v Rusiji, da ni prejemir mogoč v Evropi, dokler bodo obstajale te razmere. Intervencija v Rusiji bi bila sicer potrebna, vendar pa je mnenja, da se lahko izvrši brez nadaljnjih pošiljatev vojaštva v Rusijo. Brez dvoma je, da bodo osebe, ki so strokovnjaki v ruskem vprašanju, v imenu entente na mejah Rusije uvedle preiskavo. V jutrišnji dopoldanski seji se bodo pričeli porazgovori o problemih, ki so v zvezi s Poljsko. Zvezne vlade, posebno ameriška, so dobila sporočila, da tamkaj boljševizem sedaj napreduje. Rdeči gardisti korakajo proti Varšavi, vsled česar je potrebno, da zavzniki pomagajo Poljakom. Posebno naj za opremo čet pošiljajo vojni material in strelivo. Vsi ti problemi bodo brez dvoma rešeni že jutri. — V torek so zastopniki petih velesil pričeli razgovor o vprašanju načina poslovanja. Imenovane bodo komisije, ki bodo razmotrивale različna vprašanja. V bistvu se je do sedaj sklenilo, imenovati dve taki komisiji, in sicer eno za razmotrivanje vprašanja o odškodnini, ki jo je zahtevati od Nemčije, in drugo za vprašanje družbe narodov. Pričakuje se, da bo skupna seja konference v petek ali soboto. Na tej seji bo predsednik Wilson predložil spomenico, ki jo je sestavil glede zveze narodov in ki jo je sprožil on sam. Ravno tako bodo posamna odposlanstva o tem vprašanju predložila svoja dela. Nato se bo izvolila komisija, ki bo razmotrивala različne spomenice in bo poročala o njihovem končnem besedilu. Leon Bourgeois bo zastopal Francijo v tej komisiji.

Ameriške uniforme za Čehe.

Praga, 22. jan. (Lj. k. u.) Čehosl. tisk. urad poroča: Čehoslovsko ministrstvo za narodno obrambo naznanja, da je ame-

riška vlada Čehoslovaški republiki dala na razpolago 20.000 komletnih uniform za njeno armado.

Slovaška vlada v Požunu.

Žilina, 22. jan. (Lj. k. u.) Čehosl. tisk. urad poroča: Slovaška vlada se 4. februarja iz Žiline preseli v Požun.

Za monarhijo na Portugalskem.

Pariz, 22. jan. (Lj. k. u.) Agence Havas poroča: V Oportu se nadaljujejo živahne manifestacije za monarhijo. Monarhistična vlada je odredila, da morajo vse civilne osebe oddati orožje. Dijaki tvorijo prostovoljske bataljone. Del lisbonske posadke se je baje pridružil tamošnjemu monarhističnemu gibanju. Množica je napadla republikanski list.

Pariz, 22. jan. (Lj. k. u.) Dunaj. kor. urad. Listi poročajo iz Madrida, da se monarhistično gibanje razširja. Bivši kralj Manuel je baje na krovu neke ladje pred Lizbono.

Za Irsko — republiko.

London, 22. januarja. (Lj. kor. urad.) Dun. kor. urad: Reuterjev urad poroča: Takozvani novorepublikanski kongres, ki se ga udeležuje 30 do 40 sinfajnovcev, članov parlamenta, se je danes sešel. Predvsem je bila sprejeta izjava, v kateri se zahteva ustanovitev irske republike in odstranitev angleških posadk.

Lugano, 23. januarja. (Lj. kor. urad.) Čehoslov. tisk. urad poroča: Listi javljajo o stališču angleške vlade napram novemu republikanskemu gibanju v Irski, da ne bo toliko časa ničesar ukrenila, dokler se bodo sinfajnovci omejevali samo na govore. Novi irski podkralj lord Haldane je dospel v Dublin ter se je posvetoval z raznimi voditelji irske vlade. Sodijo, da bo mogoče sporazumno z Lloyd Georgejem doseči sporazum s sinfajnovci.

Stavka bančnih uradnikov.

Budimpešta, 22. jan. (Lj. k. u.) Čehoslov. tisk. urad poroča: Uradniki tukajšnje podružnice dunajskega Bankvereina in Angleško-avstrijske banke so danes začeli stavkati.

Živež iz Amerike.

Bregenz, 22. januarja. (Lj. kor. urad.) Na Predarlško je dospel prva pošiljatev maščobe iz Amerike. Mast že razdeljujejo po nekaterih krajih po 25 dlk za osebo po 20 K za nepremožne.

Ženske v politiki.

Berlin, 23. januarja. V nemški državni zbor je izvoljenih 30 žen, in sicer 15 od socialistične stranke, 4 od neodvisnih socialistov, 4 od demokratske stranke, 6 od centra in 1 od nemške ljudske stranke.

Iz pokrajine.

kr Pesnik-begunec Ksaver Meško, ki se je pred nekaj dnevi, kakor je poročal »Večerni list«, mudil v Ljubljani, je zopet odšel na Brezje, kjer je v frančiškanskem samostanu našel gostoljubno pribežališče za časa svojega begunstva. Na Brezjah ostane, dokler mu milejša usoda ne odpre zopet poti v osvobojeni koroški dom.

pr Narodni šovinisti. Kdo? Tu pa mislim gotovo na Nemce. O ne! Nemci mislijo tako o Slovencih. Naša Narodna vlada da je šovinistična. Zakaj pa? Zato, ker niso pritrdili nemškim zahtevam na Koroškem. Seveda, da bi mi ne bili šovinistični, bi morali pustiti lepo šovinističnim sosedom vse slovensko koroško ozemlje, da bi jim nenasični šovinistični greben zrastle še bolj. Ljubljanci so tudi šovinisti, ker niso pustili gledališča, ne lepih starodavnih napisov in — nemških uradnikov. Toliko, da ne tožijo, da se jim na lastni zemlji godi krivica.

kr Podpore. Gre za podpore za one visokošolce, ki študirajo v inozemstvu. Prosilo je 192 visokošolcev, a dala se bo onim, ki ne morejo nadaljevati svojih študij v Zagrebu. Kredit v ta namen znaša 120.000 K.

kr Zakaj stradamo. V Središču in Ormožu se pritožujejo, da je hrvatska uprava s finančnimi stražami zaprla meje proti Sloveniji odnosno slovenskemu štajterju. Tako nastanejo težkoče za prehrano v Ptuj in Mariboru, kar gotovo ni v korist naše skupne stvari. Dr. Novaka kot voditelja policijske uprave v Prekmurju opozarjamo na to dejstvo.

kr Uboštvo imen. Ali v Jugoslaviji izhaja toliko časopisov ali smo tako silno ugotbi na imenah? Imamo kar štiri »Nove dobe«: v Celju, Splitu, Vukovaru, Kruševcu. Dalje dve »Jugoslaviji«: v Ljubljani in Sarajevu. Dva »Glasa Slobode«: v Sarajevu in Djakovu. Tri »Radničke Novine«: v Belgradu, Osijeku in Splitu. Eno »Voljo Naroda« v Varaždinu in eno »Narodno Voljo« v Požegi. To izvira iz tega, ker hočejo biti imena v soglasju z dobo in idejo. Časopise se je pri nas zadnji čas strahovito razvilo, tako kot malokje drugje.

kr Vse trafike invalidom. Narodna vlada je naročila poverjeništvu za finance, naj se odpovedo trimesečno vse pogodbe, storjene s trafikanti, in naj se trafike razpišejo na novo v korist invalidom. Kaj pa bo s trafikanti, ki so samo od tega živeli? Ne zgodi se jim krivica. Vsak dosednji najemnik ima pravico, da zopet prosi. Onim, ki jim je bila trafika življenjski pogoj, se bo zopet podelila. Vlada hoče samo popraviti krivice, ki jih je napravila bivša avstrijska vlada našim invalidom s socialnega in narodnega stališča. Prednost pri oddaji trafik imajo dosednji najemniki, če so potrebni in pa invalidi.

kr Blago se oddaja. To rad sliši vsakdo. Oddajalo se bo demobilizacijsko blago posameznim stanovom. Kmetje naj se zgledajo, če hočejo kaj imeti, pri poverjeništvu za kmetijstvo, obrtniki pa na obrtno-pospeševalnem uradu, trgovci in indu-

striji pa pri trgovski in obrtni zbornici. Le vkup, le vkup...

kr Vrhnika. Italijani se vedno bolj in bolj pomikajo proti Vrhniki. Sedaj so že na tej strani Štampetovega mostu proti Vrhniki. Delajo tako za gotovo, kakor da bi vedno tukaj ostali. Utrjujejo se in napenjajo bodočo žico. Dišijo jim naši lepi gozdi. Naši ljudje ne morejo v gozd in s strahom pričakujejo, kaj bo.

kr Nenavadna nesreča. V Otočah pri Podnartu sta šli dve sestrici, hčerki železniškega delavca Janeza Semenca, v kapelico sv. Antona, da bi jo ozaljšali s cvetjami. Sedemletna Marija se je povzpela ob kipu, da bi zataknila šopek, a kip se je nagnil in padel na deklico tako nesrečno, da je obležala z razpočeno lobanjo mrtva. Tudi manjša sestra je dobila lažje poškodbe.

kr Slovenski fantje iz Spod. Dravograda pošiljajo te-le pozdrave: Usojamo Vam poslati nebroj srčnih pozdravov z bele koroške. Obenem naročamo Vaš cenjeni »Večerni list«. Pošiljamo pozdrave vsem bralcem Vašega lista. Nam gre tu čisto dobro, švabi imajo velik strah pred našimi fanti. — Hren, štajer, Mlinar, Jakomin, Križaj, Japel iz Vrhniške; Kotlovšek, Kranj; Gorše, Dolenja vas pri Ribnici; Lavrič, Vel. Lašče; Kemperle, Hudajužna. — Slov. plan. polk, 1. stotnija.

kr Pisemska cenzura. Opozarjamo še enkrat občinstvo, da je treba vsa v dežele izven Jugoslavije namenjena pisma oddati odprta in z naslovom odpošiljateljevim na zadnji strani.

kr Pisemske znamke. Iz trgovskih krogov nam pišejo: Upali smo, da dobimo jugoslovanske pisemske znamke za novo leto, pa nam je poštno ravnateljstvo preskrbelo doslej samo 10 vin. in 20 vinarske znamke. Kje so pa 3 vinarske znamke? Jako jih pogrešamo. Prej smo lahko v vsak nabiralnik vrgli tiskovine (cenovnike), zdaj jih moramo pa od povsod nositi na glavni urad. Koliko časa se tu po nepotrebnem potrosi, a čas je zlato.

Iz Ljubljane.

Iz gledališke pisarne. Danes zvečer ob pol osmih zvečer Čajkovskega opera »Onegin« za abonement C. — V petek, 24. t. m., ob pol osmih zvečer Vojnovičeva »Smrt majke Jugovičev« za abonement A. — V soboto, 25. t. m., zvečer ob pol osmih Cankar »Kralj na Betajnovi« izven abonementa. V naslovni vlogi gostuje Ign. Borštnik iz Zagreba. — V nedeljo, 26. t. m., ob pol treh popoldne »Kralj na Betajnovi« izven abonementa z Ign. Borštnikom v naslovni vlogi. — Zvečer ob pol osmih »Onegin« za abonement B.

I Razvoj tramvajske publike. Ko sem prišel pred leti v Ljubljano kot majhen »poba«, sem vprašal neke na cesti nekega postreščka: »Kod bi se pa peljal na Franc Jožefov trg.« Ta me je pogledal, premeril me od nog do glave in dejal: »Tak mlad fant, pa s tramvajem? Kdo pa se vozi s tramvajem? Pojdi naravnost, da prideš pred pošto, potem skozi Prešernovo ulico na Marijin trg, od tu skozi...« Da bi bil

vedel, kje so našete stvari! Ker mi je pa tramvaj odločno odsvetoval, se nisem peljal. Tramvaj je bil pa malone prazen in tako lepo bi se mi zdelo peljati v njem. Ljubljana pa je ta čas napredovala, vse hoče priti hitreje naprej. Izvošček bi dejal: »Kdo se vozi v tramvaju? Zadušili bi vas.« Ali pa morda oaradli Na vsak način naval tramvajske publike zahteva že danes, da se tramvajski promet razširi. Ozke ceste sicer govorijo zoper to, a gotovo je, da bo postala Ljubljana enkrat moderna, takrat ko Ljubljančani ne bodo govorili več nemško. Bogve, če ne bomo imeli nadzemskih železnic in se bomo že vozili po ljubljanskih strehah. To bo pa nekaj, samo za vrtoglave nič.

I Ljubljanski kruh. Prejeli smo: Kruh, ki nam ga Ljubljančanom sedaj deli aprovizacija in ga nam peko peki, je dosegel višek nevžitnosti. Če ga prerežeš, se vleče kakor surovo testo, je kisel in grenak obenem, poln ovsenih res (oh, kako dober bi bil pristen ovsenjak!), neokusen in neprebavljiv. Ne moremo razumeti, zakaj mora Ljubljana ravno sedaj meti tak ničvreden kruh. Slišal sem človeka, ki je trdil: »Kruh je slab, odkar imamo Jugoslavijo.« Mi mislimo, da bo Jugoslavija slaba, če ne bo kruh dober, in pozivamo tiste, ki bi morali izdelovanje nadzorovati, naj ukrenejo potrebno, da dobro voljo se da vsak nedostatek odpraviti.

I Ljubljanske cene. Prosim Vas, da priobčite: Na Hrvaškem je cena vinu, kakor poročajo popotniki in časopisi, znatno padla, ker je vlada z odločno naredbo posegla v samovoljno navijanje vinskih cen. Pri nas pa ni opaziti, da bi se cene vinu hotele znižati, kakor bi zahtevale nove razmere. Staro vino se toči še vedno po 12 do 14 K, kar je naravnost oderuska cena. Novo se prodaja splošno po 8 K liter, dasi stane gostilničarja na mestu največ 5 K, a tudi mnogo manj. Vino sicer ne spada k neobhodnim potrebščinam življenja, toda če bi se uravnale vinske cene, bi to gotovo vplivalo tudi na cene od drugega potrebnega blaga. Ali ni n. pr. nezaslišano, da se v Ljubljani prodaja ena klobasa po 6 K? To bi bilo oderuštvo tudi v tem slučaju, ko bi bila ta klobasa res iz svinjskega mesa narejena. Pa so v njej mesni vzorci iz vsega živalstva, samo prašiča iščeš v njej zastoj. Cena prašičem je od lanskega leta zelo padla, izdelki pa, ki naj bi bili narejeni iz svinjine, se ne premaknejo nikamor s svojega visokega draginskega stališča, ki so si ga pridobili ob najhujšem času vojske. Ali res ne more nihče pomagati?

I Zgodovinska nemščina. Nemščina je tako lepa in tako zgodovinska za Ljubljano, da je njeni prebivalci kar ne morejo pozabiti. Na zunaj je sicer Ljubljana čista, obleke je danes slovenske, na promenadi ne moreš najti vlisa, ko nekoč, da je Ljubljana čisto nemška z nekaterimi slovenskimi priseljenci, kvečjemu se zavedaš, da je to »dvojezično« mesto. Torej, kar se tega tiče, je bolje. Kaj pa dela Ljubljančan privatno, to nikogar ne zanima. Takrat se s hčerko v miru pokramlja nemško. Sedel sem v neki kavarni, slovenski seveda, s slovensko postrežbo se-

veda. Kar naenkrat se oglasi iz kuhinje: »Frau! — Frau se je ozrla: »Was ist?« — Kaj je rekla ona v kuhinji, nisem slišal. Slišal sem: »Wirklich wahr?« — Odgovor: »Aber gewiß! Was meinen Sie?« — Bum! Pogledal sem v mizo iz same sramežljivosti. To danes, ko ni nemških oficirjev v deželi! Mislil sem, da bodo priče naše dame vsaj »jugoslovaniti«, »srbiti«, »hrvatiti«... Zdaj resnično vidim, da se je ogromnemu številu Nemcev zgodila krivica, da so jim vzeli »fejatr« in vse drugo. Samoodločevanje narodov, Ljubljančanov tudi!

I Mackensen v Ljubljani. Predvčerajšnjim se je pripeljal z dunajskim vlakom v Ljubljano tujec, ki si je v zelo skromnem hotelu najel sobo in se na priglasnici vpisal kot Gustav Mackensen. Gostilničar, ki očitno vsak dan bere časopise, je bil nekaj slišal, da je bivši vojskovodja nemški Mackensen skušal uiti iz svojega zapora na Ogrskem. Zbudil se mu je sum, da prebiva pod njegovo streho ubežni Mackensen. Stvar je naznanil pristojni oblasti, ki je pa dognala, da je tujec Dunajčan in skromen civilist ter da ima svoje poštne listine v redu.

Politična kronika.

p V nedeljo v Guštanj. Prihodnjo nedeljo dne 26. januarja se vrši v Guštanju v Meziški dolini na Koroškem jugoslovanski shed. Vspored: Ob 9. uri slovesna sv. maša na glavnem trgu. Po sv. maši zaprisega koroških jugoslovanskih vojakov in slavnostni govor.

p Srbohrvaški spori. Kje? Italijani jih vidijo. »Corriere della sera« piše, da je Dolenjska na nogah, da duhovniki govorijo proti Srbom, da se v Dalmaciji katoliki in pravoslavni koljejo med sabo in da hočejo Slovenci samostojnost, boljševiki pa ropajo. — Kar kdo želi, to sliši »Corriere« sliši mnogo, ker ima velike želje. Če čaka Italija, da bo na tleh našega spora žela sadove, se moti. Ali bi rada zasedla Jugoslavijo? V lastno domovino naj se ozre. Če nam ne dajo pravic, bo prišel kmalu čas, da bomo želi na tleh njih domače revolucije boljševizma mi. Nikomur še ni prizanesel čas, tudi njim ne bo, ki jih drži kvišku le še zlagana zmagala.

p Čegava bo Reka? »Journal de Geneve« je bil list, ki se je v prvi vrsti zanimal za jugoslovanske pravične zahteve in jih je zastopal pred svetom; iz tega lista so jemali informacije tudi francoski in drugi listi. Danes pa se je pisava lista spremenila in to ponajveč zato, ker je dopisnik lista prišel ob svojem obisku Reke samo v dotiko z Lahji, ki so ga napačno informirali; na isti način bi lahko našel v Ljubljani napačne informacije za naše mesto; toliko Nemcev je še vedno tu. Vprašanje Reke, pravi, da se mora rešiti na mirovni konferenci, a vprašanje Trsta in Zadra, da je rešeno po londonskem paktu, ko je zmagalo ententno orožje. Reški Italijani so dejali, da bi bili izgubljeni, če padejo pod Jugoslavijo, kjer bi imeli manj pravic kot v Avstriji in tudi neki mažar-

ski častnik, s katerim je govoril dopisnik, je bil za to, da pripade Reka Italiji in ne Jugoslaviji. Dobro bi bilo, da kdo ta časopis informira pravilno, ki je izgubil simpatije do nas gotovo samo radi nepoučenosti.

p Kolonije za Poljsko. »Courier Krakowski« pravi, da hoče dobiti Poljska tudi kolonije in sicer del Nemške Vzhodne Afrike in Kamerun v obsegu 100.000 kvadratnih kilometrov z enim obrežjem in najmanjše z enim pristaniščem. Tako »All-deutsches Tagblatt«.

p Mažarsko protirevolucionarno in protizidovsko gibanje. Mažarska policija je odkrila gibanje, ki je imelo protirevolucionarno smer v smislu, da je bolje, če vlada 19 milijonom Mažarov kralj, kot pa en milijon židov. Na zborovanju je prišlo do zelo burnih prizorov, nakar je nastopila policija in razpustila sešatek.

p Razoroženje Nemčije. Nemški cesar in drugi krivičniki — 600 po številu — pred svetovno sodbo. »Times« pravi, da je zahtevala socialistično-radikalna skupina v zbornici zastopnikov, da naj se razoroži Nemčija, ki naj shrani samo toliko vojaških sil, da vzdržuje mir in red. Hočejo tudi, da se obsodi in kaznuje bivši nemški cesar, prestolonaslednik, admiral Tirpitz, Bethmann-Hollweg in 600 drugih, po svojem hudodelstvu znanih oseb.

p Zemljevid sveta naj ustvarjajo narodi in ne diplomati, to so besede, ki jih je govoril Poincaré na mirovni konferenci. Te besede nas so potrdile v naši trdni veri, da se mirovna konferenca ne bo razšla tako, da bi pustila v Evropi kali nove vojske. Ničesar ne želimo gorkeje, kot da se svet pravično uredi — na pravični ureditvi odvisi razvoj našega naroda.

p Zaplenjene ladje bodo vrzili. Poverjeništvu za trgovino, obrt in industrijo je došla vest, da bo ententa vrnila one ladje, ki so bile v začetku vojne internirane svojim lastnikom. Lastniki naj določijo, kam ladje odplujejo.

p Švica se boji za 600 milijonov. Zeneva, 22. januarja. (Lj. kor. ur.) Kakor poroča neki tujakšnji list, je potovanje švicarskega predsednika Gustava Adorja v Pariz v zvezi z namenom alirancev, Nemčiji prepovedati izvoz denarja. Če bi se ta namera izvedla, bi to imelo za Švico usodopolne posledice, ker ne bi dobila zneska 600 milijonov frankov, ki jih Nemčija Švici dolguje za industrijske izdelke. Izpadek te svote bi pomenjal pravo finančno katastrofo in bi povzročil ustavitve obrata velikega števila švicarskih tvornic.

Žena.

ž Politika in gospodinjstvo. Dosti je ljudi — in med temi tudi žensk — ki so mnjenja, da bo politika žensko čisto izpridila, da ne bo imela nobenega zmisla več za gospodinjke in materinske naloge. Prijatelji ženskih političnih pravic pa pravijo, da bo politika ženski razširila socialno in gospodarsko obzorje in s tem poglobila tudi zmisel za gospodinjke in materinske dolžnosti. Dalje pravijo, da bodo ženske svoj prosti čas veliko koristneje upora-

bile, ko bodo hodile na politične shode, sestanke itd., kakor pa zdaj, ko so gojile okorelo, nezmiselno, vseskozi hinavsko in lažljivo družabnost, v kateri je bliščeča, draga zunanost pomenjala vse. Ženska, ki se bo pečala s politikom, tudi ne bo poznala »dolgega časa« in bo varna pred vsemi mogočimi željami, ki trapijo žensko, katera nima zmisla za nobeno stvar izven ozkega kroga svojega plitkega jaz-a in jo zavajajo, da nakupuje čisto nezmyselne stvari. Zato bodo žene, ko se bodo pečale s politikom, za moze mnogo cenejše, nego so bile doslej. Malodušni duhovi naj se torej radi političnih pravic ženstva ne razburjajo in mirno spe.

Ž Francozinje ali Američanke? »Chicago Tribune« je organizirala anketo o tem, katere imajo Amerikanci raje: Francozinje ali Američanke. Uredništvo iz delikatnosti ni zaključilo uspeha, ker se je večina izrazila za Američanke. Odgovori so različni. »Živel sem na Francoskem dvajset let, pa nisem našel ženske, ki bi mogla postati moja žena! Prišel sem pa v Ameriko in v enem letu vzel — Amerikanko.« — Sergent Banent govori: »Francozinje so boljše ljubice, Američanke so boljše prijateljice.« — Drugi zopet: »Ameriški soprog je revež, v službi svoje žene, ki je preveč individualna, Francozinja je prijateljska, željna, da se vidi.« — »Američanke naj se nauče oblačenja od Francozinj, pa jih nobena ženska na svetu ne prekesi.« — Ali: »Na Francoskem je mož predmet neznosti in ženine topline...« Na kratko: Američani bi hoteli od svojih žena več neznosti in topline, kot so videli na Francoskem. Toda za ves sijaj neznosti in dražesti Francozinje bi ne zamenjali svoje enostavne in hladne Američanke.

Ž Svétli starišev za ljudske šole. Neki nemški list je nedavno sprožil misel, naj bi stariši, ki imajo svoje otroke v ljudski šoli, sestavili svéte, kjer bi se večkrat shajali skupaj z učiteljstvom in šolskimi zdravniki, povedali vsak svoja opažanja na otrocih in se posvetovali, kako bi se ljudske šole uredile tako, da bi imeli otroci od njih največ duševne koristi in najmanj muke in telesne škode. Stariši svoje otroke najbolje poznajo in morejo dati učitelju najzanesljivejša pojasnila. To je dobra misel: Čim tesneje bo sodelovanje starišev in učiteljstva pri vzgoji in izobrazbi mladine, tem boljša bo šola in tem boljša tudi domača vzgoja.

Ž Skupne kuhinje. Gospodarske razmere so take, da je vedno več ljudi, moških in ženskih in celo družin, ki si morajo iskati hrane izven doma. Gostilne so za večino predrage in tudi neljube, zato je obsebi nastala misel na skupne kuhinje, v katerih se zbirajo ljudje enega sloja, da proti svojim razmeram primerni ceni dobivajo hrano brez pijače. Te kuhinje se v velikih mestih — a tudi pri nas — hitro širijo, kar je znamenje, da so se izkazale in da so boljše nego gostilne. Ustanovitev in upravo prevzemajo ponekod strokovne organizacije, drugod v ta namen sestavljeni odbori. Razvoj gre v tej smeri, da se ustanavljajo manjši krožki ožjih tovarišev oziroma prijateljev, da ima skupna ku-

hinja ali bolje obednica kolikor mogoče domač, intimen značaj. To je zdrav in naraven pojav. Želeti bi le bilo, da bi se tudi samostojno ženstvo zganilo in si ustanovilo take kuhinje, kjer bi bile ožje tovarišice ali znanke n. pr. učiteljice, poštnice uradnice itd. same med seboj v lepi zavesti lastne samopomoči. Take kuhinje bi se lahko razvile v klube, kjer bi ženstvo enega socialnega stališča moglo gojiti prijetno, neprisiljeno, a vendar više stoječo družabnost ter najti razvedrilo in izobrazbo. Drugod take ženske klube že imajo.

Ž Selma Lagerlöf sprejeta v švedsko akademijo. Selma Lagerlöf je sprejeta med »osemnajst nesmrtnikov« v švedsko akademijo na sijajen način. Svečanostna dvorana se lesketa v sijaju, vsepovsodi preproge in okraski. Točno ob 7. uri se odpro vrata in vstopi cvet švedskega duha. Predsednik je škof Viling, ki govori, on, 87 letni starček, s pompozno izvršenostjo o Karlu XII., o svetovni vojni in o švedski. Kot poslednji govornik se dvigne Selma Lagerlöf. Ona je prva ženska, ki je prestopila ta svetli prostor, še za življenja prva književna cvetica cele švedske. Dvigne se in bere odlomek iz od nje spisane življenjepisa Finca Zaharije Topeliusa. Izprva trepeti njen glas, potem pa postane jasn in mehki. Pravi o Topeliusovem delstvu in vsa skupščina poslušata kot deca, ko mati pravi pravljico. Tako je lepa, ko stoji tam, in jo kronajo lasje, ki obkrožajo blede lice. Vsa njena postava je tako lepa, svetla in topla. Nekočrat neha brati. Ura udari devet. Zbor se dvigne in se pokloni pred kraljevo ložo. In zopet bo stopilo čez leto dni v to dvorano »osemnajst nesmrtnikov«.

Širite »Večerni list«

Po svetu.

s Grad Konopišče. V prostornih sobanah je silno mnogo Marijinih slik, kakih sto po številu. Velika knjižnica ima dragoceno vezane knjige, a med njimi so mnoge brez vrednosti. Izmed drugih predmetov bogate zbirke je nad 80 odstotkov ponarejenih stvari. Oba princa sta še danes na gradu, ki je zastražen z vrhom vred. Če gresta dečka na izprehod, ju straža preišče. Odredilo se je, da se morata preseliti drugam.

s Nova doba in Dunajčanke. Če si dopel med vojsko na Dunaj, si videl pri vseh podjetjih ženske v službi. Na železnici te je nadlegovala sprevodnica, na tramvaju ti je dala listek prijazna sprevodnica, pisma so raznašale raznašalke. Povsod ženske v uniformah. Odtrgali so jih od družin in ognjišča, potreba jim je dala drugo opravilo in vzela ženski značaj vsaj deloma. Moški ne dobe službe, ko se vrnejo, je mislil kdo. Pa to se je opravilo hitro. Moški zopet zasedajo svoja mesta. Ženske so ob železnico in tramvaj, ob pisarno in brivnico, ob vse one panoge, ki so jih prej zavzemali izrecno le moški. Sprevodnice bodo ostale le še v zgodovini krvave vojske. Kad zdaj? Ali so si prislužile več kot

za hrano in za cunje? Ali niso prestare, da bi igrale »domačo hčerko« in ali prepustčajo bedne razmere to? Ali dobé novo službo? Edina možnost je zakon, in ta šele je postal nemogoč v teh razmerah za večino deklic. Zanje pomenja mir strašno vojsko za kruh in obleko. Ali si bodo mogle priboriti po naravni poti vse to in ne bodo postale lahko žrtev moških, ne iz lahkomišljenosti, ampak ker rabijo obleke, čevljev, hrane, stanovanja, vsega, vsega. Bojno polje ulice bo grozno, in človeštvo ima danes — ne samo na Dunaju — nalogo, da ta bedni sramotni boj, ki ga ne bo poznala hujšega zgodovina — prepreči. Ali bo močno dovolj? Dolžnosti ima, ker je to sad njegovih lastnih zmot.

s Angleški humor. Še pred nedavnimi se Angleži in Amerikanci niso posebno ljubili. Nekega dne sta se prepirala neki Anglež in neki Amerikanec o prednosti svojega naroda. »Mi napravimo vse boljše kot drugi narodi,« je dejal Amerikanec. »In mi napravimo vse boljše kot Amerikanci,« je dejal Anglež. »Na vsak način je gotovo, da se Angleži ne znajo tako bahati kot mi,« je dejal Amerikanec. »Stavim, da znamo mi to boljše,« je vpil Anglež. »No, dobro, stavimo,« je dejal Amerikanec. »Vsak naj pripoveduje eno anekdoto in videl bom, če boš ti našel boljše.« Denar za stavo sta položila na mizo, Amerikanec pa je začel: »Nekoč je živel v Tekساسu žentlmen...« Pri besedi »žentlmen« je vstal Anglež pokonci in dejal: »Stoji Ti si dobil stavo. Ne bi imel dobiti krepkeše trditve kot je tvoja!«

s Angleško gledališče. V Kolinu so si Angleži osnovali gledališče in Nemcem se za malo zdi, da jim ne ugajajo nemške predstave. Igrajo angleško komedijo, ki je mešanica varieteteja in orkusa, spevoigre in operete, ženskih slik in klovnerije s sentimentalnostjo in burleskno komiko. V burleskni komiki so Angleži moštri in tudi v Kolinu igraja dva igralca, ki se odlikujeta v tem. Angleži nosijo tedaj vse s seboj.

s Delo pri ustanovitvi misijona. Portugalci so izgnali jezuite iz svojih kolonij. Ti so šli v angleške kolonije in so ustanovili ob reki Lambezi nov misijon v angleški provinciji Rodezija. Dva patra in en brat Jezusovega reda so šli tja. Misijonar Moskopp nam poroča o tem v listu »Katoliški misijoni«. Najprvo je bilo treba iztrebiti gozd z nožem, sekuro in ognjem; tam so potem napravili stanovanje, kočo iz lesa in ilovice. Trideset delavcev je delalo dva mesca, preden je bilo to izvršeno. Bele mravlje — termiti — so jim tako nagajale, da so mogli vporabiti le les, ki ga imenujejo domačini železni les. Da so dobili skupaj par sto hlobov za hišo in za ograjo, so morali iskati črnci dolgo časa po gozdu okoli. Kajti afrikanski gozd obstoji navadno le iz grmičevja in neporabnih dreves. Pripravnega stavbnega lesa je le malo. Drugi črnci so morali osušiti močvirje in iztrebiti drevesa, izkopati na široko razraščene korenine, iztrebiti gozdo trnjevo grmičevje, pokositi trsje in visoko travo, odstranili korenine. Ko je bilo vse posušeno, so zanetili ogenj. Pravega junaštva je bilo treba, da so iztrebili trsje.

Med trsjem raste namreč neka vrsta bob, ki mu pravijo Buribivolov bob, črnici pa širiri, to se pravi, stvar, ki izvabi iz nas vpitje in kričanje. Gorje onemu, ki se približa temu bobu ob vetru ali pa če potegne kako njegovo nitko. Takoj je napolnjen zrak z neštevilnimi nevidnimi dlačicami, vrinejo se v kožo in tako žgo, da so naše koprive prava igrača napram njim. In v to peklensko rastlino je bilo treba iti z nožem. Vrhu tega so se pa dvigali iz tal taki duhovi gnijočih rastlin, da se je le čuditi, če nihče ni zbolel. Sedaj pa stojijo tam v vrsti mlada drevesca oranž in ananas, ananas obrobajo vrtna pota. Ostalo je še nekaj palm, v njihovi senci uspevajo kopus, repa, salata itd. Po nekdanjem močvirju so napeljeni jarki, da razdelijo vodo; plug je zarezal že marsikako brazdo v rodovitni zemlji. Pšenica dobro obeta, na nižjih točkah bo uspeval riž. — Dober afriški misijon mora pa imeti tudi dosti živine, zaradi mesa in zaradi dela na polju. Začeli smo z nekaj kozami in ovci, kuretko smo kupili od črncev. Najkoristnejša in najpotrebnejša domača žival je pa govedo. Če bi hoteli ves les, ves material za zidavo, kamenje itd. zveliči skupaj na hrbtih črncev, potem šele vidimo, kako drago je to. Par vpreženih volov je res zlata vredno. Od nekega farmerja — naseljenega kmeta — smo kupili štiri vole, vsakega za 144 kron — to so cene! kravo s teletom za 120 kron, bika pa za 72 K. Voli so bili še divji in smo jih morali na vprego šele navaditi. Prej je bilo ob potoku kjer smo se mi nastanili, več črnskih vasi, danes ni nobene več. Vzrok so levi. Črnici so morali proč, kajti ko naj so zapustili kočo, že so srečali kakega leva. Ni čuda, da so k našemu potoku levi tako radi zahajali. Vode je pri nas malo, kjer pa je, tja pridejo tudi cebre, antilope, gazele, epice itd. Za njimi pa seveda tudi prijatelji njihovega mesa. Mi se moramo boriti proti tem roparjem s pastjo, s smodnikom in šupom. Imeli smo že dosti uspehov. Od začetka maja do srede junija 1912 nas je tropa levov, štirih do pet, oblegala v pravem pomenu besede. Čez dan so ležali levi v grmovju tik ob našem polju, komaj 200 metrov od koče. Komaj je zašlo solnce in smo odzvonili angelovo oznanjenje, že so se dvignili debeloglavci s svojih ležišč in so začeli rjoveti. Ob prvem zvoku teh strašnih glasov je v gozdu vse utihnilo; nobena opica se ni oglasila, nobenega ptica ni bilo slišati, mačke so se poskrile po sobah. Naši črnici so hitro leteli v svojo kočo in so zabarikadirali vrata z debelimi hlodi, češ, sovražnik je pred durmi. Boljših nočnih čuvajev glede tatvine si nismo mogli želeči, kajti komaj je zašlo solnce, ni bilo žive duše več zunaj. Ko je vzhajal mesec, je z njim vred naraščal tudi levji koncert, grozno je bilo. Eden je rjovel pri našem studencu, drugi mu je odgovarjal v vrtu, potem so rjoveli vsi; včasih se je zdelo, kakor bi se topli za kak plen ali pa prepirali za kako Levinjo. Včasih so prišli tik pod naša okna in nam napravili tam podoknico. Večerne zabave nam torej ni manjkalo. Pozno v noč smo hodili s puškami po dvorišču okoli, slišali smo kako so šli levi k hlevu volov, kako so ti pre-

plašeni begali okoli; k sreči je bil hlev dobro zavarovan s trnjem. Bum! se oglasi iz hleva, naš čuvaj je streljal tam; sedaj pridejo k nam. Hitro streljamo tja, kjer slišimo rjovenje. Navadnih pušk se lev ne boji, močnejših se pa le ustraši in se umakne, zlasti če pokajo kakor kak top. Večkrat me je že pred solničnim vzhodom, ko sem bral sveto mašo, motilo levje rjovenje. Ob pričetku solčnega vzhajanja so se navadno vlegli naši oblegovalci v bližnje grmovje, a preden so zaspali, so še enkrat zarjoveli, kakor bi nam hoteli reči: Nikar ne hodite v našo bližino. In res smo gnali živino zmerom v nasprotno smer na pašo. Čez dan je bilo navadno mirno, samo sem in tja smo slišali kako renčanje, enkrat je pa marširal ravno opoldne lev mimo naših vrat. To je trajalo do srede junija; sedaj imamo par tednov mir — piše sredi julija — a levi so še vedno v bližini, tako sodimo po sledovih. Koliko dela ima že misijonar, preden more preiti k svoji pravi nalogi, k poučevanju in preobračanju domaćinov!

s Kje se največ kopljejo? Angleži sami sebe zelo visoko cenijo in ni čuda, da se bahajo, da so najbolj snažen narod sveta. Pravijo, da se oni največ kopljejo. A njihov lastni rojak Dr. Quine jim je rekel, da to ni res, da niso niti daleko tako snažni kakor sami mislijo. Nimajo niti pravih kadi, ampak kar nekaj boljših škaf, navadno pa samo umivalnik. V nekaterih hotelih se ne koplje niti stotina gostov in le redkokdaj in redkokje se zviša število na desetino. — Navada kopanja se ravna tudi po poklicu in po starosti. Vsak dan se kopljejo na Angleškem le mlajši učitelji ali učenci višjih šol. A tudi oni odnehajo, ko postanejo starejši. Na drugem mestu so vojak in športniki. — Nerazveseljivo je pa to, da se tudi zdravniki sami ne kopljejo tako, kakor bi kdo pričakoval. Na to so prišli z opazovanjem, da pri velikih zdravniških zborovanjih mestna kopališča niso nič bolj obiskovana kakor pa sicer. Tudi angleški duhovnik ni za kopanje posebno vnet, najbrže vsled stroškov, ki so zvezani s tem. Tudi drugi stanoviti morajo gledati na stroške, zato je težko kaj natančnega povedati o ljubezni do kopanja. — Dr. Quine sestavi vrsto, po kateri je računati na snažnost narodov. Kljub njegovi prejšnji ostri sodbi so vendar po njegovem računu Angleži med prvimi. Pravi, da se največ kopljejo škoti, za njimi moški Angleži, potem Irce, nato šele Amerikance in Angležinje, za njimi Amerikanci, nato Francozi in Nemci. Amerikance se raje kopljejo kakor Angležinje. Razlagajo to s sramežljivostjo Angležinj, ki ne marajo v javnih kopališčih in hotelih hoditi po dolgih hodnikih do kopalnih prostorov. Zakaj se pa Amerikanci manj kopljejo kakor Angleži, za to nam nihče ne more povedati vzroka. Nekateri pripisujejo čast najbolj snažnega naroda Japoncem. Morebiti to sedaj ni več tako, a pred petdesetimi leti jim je neki učenjak prisodil polno prvenstvo. V vsaki hiši so bili ravno kopalni prostori opremljeni z največjo razkošnostjo in razsodnostjo. Gostila v naši obliki Japonci nimajo, namesto njih imajo točilnice za čaj. In zlasti pri obisku takih točilnic bi bilo

docela neverjetno, da bi kdo začel piti čaj, predno se je pošteno skopal. Kjer so bili vroči vrelci, so se kopali Japonci v velikem številu po cele ure. To navado imajo še danes. Nam pa se zdi, da se je tukaj dr. Quine zmotil. Kdor je kaj bral o rusko-japonski vojski in je videl ruske ujetnike, je moral večkrat priznati, da bi se bili nekateri najraje v vodi vtopili. Ko so se vozili ruski vojaki proti Japonci in ni bilo vode, so se valjali večkrat kar v snegu, samo da so se umili. In mi pravimo: V nasprotju s splošnim mnenjem smatramo Ruse za najbolj snažen narod, oni se najraje kopljejo.

s Znake po francoskem načinu dobi praška varnostna straža. Na levem roka-vu nad laktom proga v podobi pravokota iz blaga, pri častnikih pa iz srebra. Nemcem se za malo zdi, da vzame vse po Francozih, Angležih in Američanih, po njih pa nič. Imamo že dosti od njih.

s Bagdadska železnica, ki je nosila tudi enega izmed mnogih vzrokov vojne, bo stekla v par letih. Dovršiti je treba samo še progo 329 kilometrov. Mnogo so je bili že izvršili Nemci, ostalo so delali med vojno, tako da so ob sklepu premirja med Turčijo otvorili 160 km dolgo progo med Alepom in Nisibino. Kmalu se popeljemo v kraje iz »Tisoč in ene noči«, na bajni Orijent, v Mezopotamijo in Bagdad.

s Boljševiški ton v Parizu. Vse, kar je moderno, imamo radi: V Parizu je začela družba uvajati zadnje čase karikirani boljševiški ton v govoru in manirah. List »La rive« je nastopil proti temu in pravi: »Sponinite se na one petrogradske dame, ki so kdale sneg za plačilo — dveh slanikov na dan, pa bo vam prešlo veselje za take zabave.«

s Budimpešto čistijo. V Budimpešti je po mnenju Madžarov preveč ljudi, menda 1.800.000. Vsi ti ljudje pa preveč pojedjo, zato je pričela posebna komisija z delovanjem, da iztrebi nepotrebneže. Teh število znaša nad 300.000 ljudi.

s Zapeljana vdova. Neka 40 letna vdova na Dunaju je tožila 24 letnega mladeniča, ki jo je spoznal v letu 1914, kot 20 letni zobotehnik in ji dejal, da jo poroči. Ko je postal polnoleten in je predstavil očetu svojo nevesto, ta ni bil zadovoljen, prvič radi neenake starosti ne, drugič za to, ker so bile informacije, ki jih je dobil o vdovi nepopolne. Mladenič je moral izbirati med domom ali — nevesto. Ker je bil gmočno navezan na očeta, se je odločil za prvo. Vdova ga je tožila, ker jo je zapeljal s pretvezo, da jo poroči. Bil je oproščen.

s Anekdota o ovratnici. Glavni junak te anekdote je vojvoda Galliera in španski princ Anton Orleanski. Princ poseduje dragoceno ovratnico, ki je sestavljena iz 184 čudovitih orientalskih biserov. Ta ovratnica je kras družine in je vredna več milijonov, ki so jo podedovali po vodinji Montpensier. Ta dragoceni okrasek se nahaja navadno shranjen v neki pariški banki. Tu pa tam je posodil Galliera ovratnico neki njemu bližje znani dami Carmen Flores, ki jo je španski kralj povzdignil v vikonteso. Ta je imela pred-

pravico, da je smela nositi pri raznih slavnostih ovratnico, a jo je morala vsakokrat sproti vrniti. Pred tremi meseci si je bila Carmen zopet izposodila ovratnico. Pozabila pa jo je zopet vrniti. Zastonj je pošiljal Galliera eno pismo za drugim. Nazadnje se je obrnil na svojega odvetnika in izročil stvar sodišču. Toda gospa Carmen se nahaja točasno na oddihu v Španiji. Ima pač ona sama tudi svojo blagajno in optimisti so mnenja, da je ovratnico shranila sama. Toda pariška policija je odklonila misel, da bi odprla njeno blagajno med odsotnostjo vikomtese. Tako se nahaja vojvoda Galliera v strašni negotovosti, če ne bo postal zaklad njegove družine za katerega izmed biserov laži.

Mlad podjeten obrtnik (mesar) vsled vojne dosedaj pri vojakih išče v svrhu nakupa gostilne in mesarje denarni zavod, oziroma privatnika, kateri bi mu z večjim **posojilom** omogočil uspešno delovanje. Isti bi imel sam po poroki na razpolago približno 10.000 kron. Obresti, povrnitev, event. drugi pogoji po dogovoru. Blagohotne ponudbe pod „Zajamčena poštenost“ na upravnishvo tega lista. 569

Sprejmeta se takoj
kavarniška kuharica
in kavarniška dekla.

Kje, pove upravnishvo tega lista pod šte. 582.

Slavnemu občinstvu vjudno naznanjam, da sem otvoril v Gosposki ulici št. 18

fotografsko obrt
kjer bom izvrševal portretno fotografijo, kakor tudi skupino, povečanje slik do naravne velikosti, razglednice vseh vrst, slike za obesko, legitimacije itd. Prevzmem tudi vsa amaterska dela. — Za obilno naklonjenost se priporoča
Hugon Hübscher, fotograf.

Blagajničarka
se takoj sprejme. Naslov pove uprava pod št. 583.

Tovarniška poslopja

v najboljšem stanju, z obsežnim zemljiščem in v bližini železnice, priprava za vsako tovarno ali drugo podjetje, se ugodno prodajo. Pismene ponudbe pod „Tovarna“ na upravo tega lista.

Aprovizacija.

a Kislo zelje za V. okraj. Stranke V. okraja prejmejo kislo zelje na zelena nakazila za krompir v petek, dne 24. t. m., pri Jakopiču na Mirju. Določen je ta-le red: od 8. do 9. št. 1 do 450, od 10. do 11. št. 451 do 900, od 10. do 11. št. 901 do konca. Vsaka stranka dobi 2 kg na osebo, kg stane 1 K 20 vin.

a Kislo zelje za VI. okraj. Stranke VI. okraja prejmejo kislo zelje na zelena nakazila za krompir v petek, dne 24. t. m., pri Jakopiču na Mirju. Določen je ta-le red: od 2. do 3. št. 1 do 400, od 3. do 4. št. 401 do 800, od 4. do 5. št. 801 do konca.

Vsaka stranka dobi 2 kg na osebo, kg stane 1 K 20 vin.

a Kislo zelje za VII. okraj. Stranke VII. okraja prejmejo kislo zelje na zelena nakazila za krompir v soboto, dne 25. t. m., pri Jakopiču na Mirju. Določen je ta-le red: od 8. do 9. št. 1 do 300, od 9. do 10. št. 301 do 600, od 10. do 11. št. 601 do konca. Vsaka stranka dobi 2 kg na osebo, kg stane 1 K 20 vin.

a Kislo zelje za VIII. in IX. okraj. Stranke VIII. in IX. okraja prejmejo kislo zelje na zelena nakazila za krompir v soboto, dne 25. t. m., pri Jakopiču na Mirju. Določen je ta-le red: VIII. okraj od 2. do pol 4.; IX. okraj od pol 4. do 5. Vsaka stranka dobi 2 kg na osebo, kg stane 1 K 20 vin.

a Kis na rdeče izkaznice A. Stranke z izkaznicami ubožne akcije, zaznamovanimi s črko A, dobe kis v petek, dne 24. t. m., pri Mühleisnu. Določen je ta-le red: od 8. do 9. št. 1 do 180, od 9. do 10. št. 181 do 360, od 10. do 11. št. 361 do konca. Stranka dobi za vsako osebo en liter, liter stane 1 K.

Peter Klemen:

Moja pot.

Zapiski kurirja, ki je hodil prepočasi.

Drugi dan je bil dan odhoda. Pregledal sem še enkrat svojo prtljago, dobil sem pri dobrem človeku stekleničico brinjeveca in konjaka za morebitne polne slabosti in krog desete ure sem šel čakati avtomobil, ki so mi ga bili opisali prejšnji dan kot posebno solidno mašino.

Pred stanovanjem ravnatelja Ivana še ni bilo nikogar, ko sem prišel tja. Šel sem v njegovo stanovanje, a tudi pri njem še ni bilo niti enega gospoda od komisije. Zvedel sem tudi, da vsi niti ne vedo, da odpotujem in da jih je treba obvestiti. Gospod ravnatelj Ivan je zavrtel telefon in naročil nekemu, naj išče ravnatelja Tonea, češ, da Tone še ne ve ničesar o našem odhodu. Medtem je pozvonilo in vstopil je v salonski obleki in z viržinko v ustih gospod doktor Jaka. Če bi bilo pri ravnatelju Ivanu kako za ženitev zrelo dekle, bi bil v svoji zlobi mislil, da je prišel snubit. Tako pa sem si razlagal iz njegovega »salona« in viržinke le veliko važnost in diplomatsko dostojanstvo naše misije. Če kdo potuje v Ženevo in Pariz, je treba salonske obleke, če ga potem tudi zebe. No, sicer pa diplomata ne zebe nikoli, ga že drugi podkurijo, da mu ni mraz.

Slednjič se je javil tudi dr. Milko in po dolgem čakanju je prišel ravnatelj Tone s smehom na obrazu in cigareto v ustih. Spodaj je zatrebil avtomobil, ravnatelj Ivan je oblekel dva kožuha, se poslovil od svoje žene in šli smo. S kovčegi v rokah in radovednostjo v vseh svojih duševnih predelih smo stopali po stopnicah navzdol. Pred vrati je stal velik avtomobil cesarsko-kraljeve avtogrupe, smrčal in ropotal je, da sem se kmalu prepričal o njegovi dolgodobni službi v bivši c. kr. armadi, četudi ni imel nikakih odliko-

vanj. Ubogi avtomobil! Vozil si mogoče srebrne majorje in zlate generale, a kljub temu si postal stara škatlja. Tebi bo težko z nami in nam bo hudo s teboj. Gospodje od komisije so se ukrcavali, zavijajoč se do nosu v suknje in kožuhe. Meni je ostal prostor pri šoferju, in zadovoljen sem bil z njim iz več vzrokov. Prvič sem si grel noge na kovinasti plošči pod volanto, drugič pa je mesto poleg šoferja res edino primerno za kurirja, ki je že po svojem imenu človek hitre vožnje in nenavadnega telesnega poleta. Najraje bi bil vzel med noge še rezervno kolo, bi si bil napravil peruti na klobuku in bil bi ne samo kurir, bil bi pravi diplomatski Merkur.

Nabralo se je bilo krog nas nekaj otrok in ženic, ki so kar sapo lovile, ko so slišale, da gremo preko Italije na Francosko. Medtem je bil šofer, neki češki Janušek, privezal na zadnjo stran avtomobila našo prtljago. Bili smo z vsem gotovi. Janušek je potegnil za prestavo, obrnil volanto, avtomobil je zarožljaj, bencin je zasmrdel in hajdi na pot proti Tržaški cesti.

Od začetka nam je pot šla še dovolj hitro izpod nog. Pred Vrhniko smo srečali konjiški oddelek Srbov, ki so bili šli na Vrhniko opozoriti Italijane, da tam nimajo nič opraviti.

Gospodje od komisije so se cel čas menili o skrajno modrih rečeh. Razgovarjali so se o vahuti naše krone, o srbskem dinarju in francoškem franku. Pogovor se je sukal tudi o naših gospodarskih vprašanjih. Kar občudoval sem jih, saj je znal eden več ko drugi in če je kdo povedal kako posebno pametno, so drugi za nekaj časa utihnili, kakor bi se smatrali za nekoliko prizadete. Jaz sem pa sedel tam gori pri šoferju, pušil cigarete in študiral svojo sramoto, ker v tako važno debato nisem mogel vreči niti enega primerne vprašanja, da bi gospode razburil. Kaj hočete? Kurirju ni treba, da je gospodarsko in finančno naobražen, glavno je, da zna o pravem času leteti in skriti pisma, ki jih prenaša.

Medtem smo prišli na Vrhniko, kjer je postajalo po cestah nekaj italijanskih vojakov. Ko sem bil svoječasn v Italiji, sem se bil teh malih ljudi že popolnoma privadil. Tudi njih kratke pelerine so mi bile v Florenci že postale domače, a oni dan so mi bile italijanske uniforme vse prej kot simpatične. Nisem se mogel otresti neprijetne misli, da se bom moral s temi ljudmi še od bliže pogovarjati. A priti je moralo.

Kmalu smo bili v vrhniških rajdah in naš betezni avtomobil je dobil srčno napako in rožljajočo naduho. Janušek si je prizadeval, da mu da nekoliko krepilnih hvatov; porival je prestave semtertja, avtomobil je še nekaj časa ropotal, nazadnje pa je utihnil in mi smo obstali gori neke nad Vrhniko, ne vedoč, kdaj naše vozilo pride zopet do sape in življenja. A Janušek je vedel, kako se stvari streže, nekaj je po češko rentočil, pumpal, premikal in mazal. Nazadnje je zavrtel ročico in avtomobil je zopet pokazal življenje v sebi. (Dalje prih.)

Ugrabljena dediščina.

Kriminalen roman. Napisal Rihard Dallas.

(Dalje.)

Ko smo prišli do cilja, je potegnil Miles za zvonec, nakar je domačinka sama odprla vrata. Spoznala je naju in prihod ji ni bil kaj všeč, vendar naju je povabila zelo vljudno, da stopiva v sprejemnico. Jaz sem sedel, detektiv pa se je razgovarjal stoji.

»Gospa Bunce, mi smo izvedeli, da ste vi vzeli tri bankovce po petdeset dolarjev iz plašča gospoda Hvajta, ki ga je bil pustil tu v noči njegove smrti. Potrebujemo te bankovce, zato sem prišel do Vas.«

»Ali mislite,« je vprašala ogorčeno, »da sem jih vzela jaz?«

»Ne,« je dejal on. »Ali oni so vzeli iz žepa ali so morda izgubljeni, jaz pa jih moram najti.«

»V moji hiši niso izgubljeni, ne vzeti,« je dejala kratko. Jaz sem pričel verovati, da se je detektiv prevaril. Dejal je vljudno:

»Vi to verujete, gospa, o tem ne dvomim; a mi vemo nasprotno. Vi imate v hiši služabnico, prosim, pokličite jo.«

»Čemu?« je dejala gospa Bunce vznemirjena. »Ali jo hočete zaslišati?«

»Ne,« je dejal Miles. »Ona je vzela bankovce, zato jo moram dati zapreti.«

Gospa Bunce ni vedela, kaj bi naredila, pa je dejala:

»Ne bi videla rada, če bi bil kdo aretiran v moji hiši, ki bi trpela na dobrem glasu. Če hočete, jo izprašam jaz.«

»Dobro, bomo počakali. Ampak morate ji naložiti, da izroči bankovce, če ne jo aretiramo, drugače pa ne bo imela drugih sitnosti, če izroči denar. Gre za zelo važno stvar.«

Gospa je šla iz sobe in se vrnila čez pet minut. Miles je dejal ta čas, da se bo našel denar. Jaz nisem bil o tem uverjen, pa sem molčal. Gospa je res prinesla tri bankovce v rokah.

»Prav imate. Služabnica je imela denar. O te deklini! Evo ga!«

»Hvala!« je dejal Miles. »Ali veste, če so bili bankovci v žepu plašča?«

»Da,« je dejala gospa. »V zunanjem žepu.«

Miles jo je pogledal ostro in dejal:

»Gospa Bunce, če bi bil na vašem mestu, bi priznal, da sem bankovce sam našel. Sicer lahko pridete v nepriliko, da se dokaže vpricho Vaše služkinje, od kje so bankovci. Jaz in ta gospod ne bova izdala, če povesti, in Vam ne bova delala nobenih neprilik, če poveste resnico.«

Gospa je pričela jadikovati, da je to čudno, da se ne sme pridržati to, kar se najde v lastni hiši. Miles jo je zapustil z mano vred.

Ko sva bila na samem, sem mu izrazil svoje začudenje.

»Vaše postopanje je bilo modro,« sem dejal. »Samo, da je to, kar smo našli, slabo za Wintersa.«

»Kako to?«

»Razjasnilo se je, kam so izginili bankovci, pa ne more biti govora, da je bil na mestu zločina kdo drugi.«

»Nasprotno. Jaz mislim, da to le potrjuje Wintersovo pripovedovanje.«

Pogledal sem ga čudno. Videl je, da ne razumem, pa je razjasnil.

»Hvajt je gotovo vzel ves denar s seboj, del ga je v zunanji žep in lahko je bilo na ta način mogoče, da je izgubil en bankovec v veži. Če je temu tako, se lahko veruje Wintersu, da ga je našel.«

»Če bi bil vzel Hvajt ono noč ves denar s seboj, kaj bi pa moglo biti vzrok umora?« sem dejal.

»Najti moramo nov razlog,« je dejal.

»Kako to mislite?«

»Čakajte do jutra, gospod Deles. Ta večer se pozabavajte v družbi.«

IX. poglavje.

Od poslednjih dogodkov je preteklo teden dni, ko smo se Litel, Bult in jaz sestali v neki gostilni spodnjega mesta.

Nekaj časa sem nisem slisal nič o umoru, pa sem se hotel pogovarjati s prijatelji o njem, ki me je tako zelo zanimal. Oni so bili informirani o vsem, tako da so mi lahko pomagali z nasvetom.

Na dan našega razgovora z gospo Bunce, ki nam je pripomogla k temu, da smo našli izgubljeni denar, sva začela z Milesom delo, ali z drugega stališča. Po dolgem razgovoru smo prišli do mnenja, da vzrok zločina ne more biti navadna tatvina. Najverjetnejši razlog je velika tajnost o Hvajtovem življenju, ki jo je pa hotel morilec odstraniti. Toda Hvajtov način življenja je bil popolnoma enak načinu življenja drugih bogatih brezdelnikov. Nisem mislil nikdar, da bi mogel imeti sovražnika, ki bi ga tako popadel. Miles pa je bil trdno prepričan, da gre tu za tajnost, ki jo moramo najti, če hočemo rešiti Wintersa.

Uverjen o tej potrebi, sem poklical Bentena na daljši razgovor in ga izpraševal o Hvajtovem življenju, pa ta mi ni mogel povedati, če je imel njegov gospod sovražnika ali kako tajnost.

V tem času je obiskal Miles tudi gospodično Belino Stantonovo in jo je spraševal o ti zadevi, a ni prišel do zaželenega uspeha. Priznala je, da se je Hvajt čutil zadnji čas potišen in nervozen in da je tožil, da ne more spati. Ker nismo nič več izvedeli o Hvajtovem življenju ne od Bentena, ne od gospodične Stantonove, sva sklenila, da bova natančno preiskala Hvajtovo stanovanje. To je sicer policijska oblast že opravila, a mogoče, da je kaj prezrla.

Preobrnila sva v stanovanju vse, a zaman. Naenkrat je zagledal Miles kosček papirja, ki je gledal izpod pisalne mize. Bil je kos pisma brez naslova in podpisa, pisan od Hvajta. Pismo je bilo raztrgano, a ostale so besede: »dalje mi vest ne da miru, jaz moram, jaz hočem napraviti nekaj... na nekoga obrniti... da smo edini ra...«

Obrnila sva list, zadnja stran je bila prazna; brez skrbi, da je bila dovršena

tudi zadnja stran, če je bila sploh dovršena; vse drugo je manjkalo.

Iskala sva dalje, pa nisva našla nič več. Najbrže je bilo ostalo vrženo v koš in sežgano... Tako je tudi bilo, to nama je pritrdila služabnica.

Oba sva, bila mnenja, da je v tem listu rešitev tajnosti, pa sva sklenila, da se okoristiva s tem, kar sva našla. Odloimek je kazal jasno marsikaj.

To je bilo pa vse in Wintersu s tem še ni bilo pomagano. Toliko smo vedeli oni dan, ko sem se sestal s prijatelji v gostilni.

Sodna razprava je bila naznanjena za naslednji teden, a jaz nisem mogel najti dokaza, s katerim bi odvrnil sum na koga drugega, da, niti mu nisem mogel najti drugega zagovornika. Razložil sem svojim prijateljem vse in čakal, da mi povedo svoje nazore, pa so molčali. Pošla mi je potrpežljivost, da sem dejal ostro:

»Govorite! Kaj ste umolknil!«

Oba sta me pogledala, nato reče Litel:

»Ne razumem, zakaj se tako brigate za Wintersovo usodo.«

»Z Wintersom sva bila prijatelja,« sem dejal, »in sva hodila skupaj na vseučilišče; in kar je največ, je to, da sem prepričan, da je nedolžen.«

»To so važni razlogi,« je dejal Litel, »posebno poslednji. Če bi mogel, pomagal bi vam.«

»Ali verujete, da je Winters nedolžen?« sem vprašal.

»Verujem,« je dejal Litel zamišljeno. »Pomagal bi vam.«

»Kaj pa je tu storiti?« je vprašal Bult.

»Žalibog je danes prepozno, da bi poiskali branitelja,« sem dejal. »To hočemo narediti te dni.«

Bult je pogledal Litla in mene in dejal:

»Vi pravite, da ste zaman iskali zagovornika, moža, ki je na glasu in bi s svojim govorom očaral poslušalce?«

»Da,« sem odgovoril. »To so nujna svojstva.«

»Če je to vse,« je dejal Bult, tedaj ga ni treba dolgo iskati. Tu ga imate,« in je položil Litlu roko na ramo. »To je odvetnik, ki ima vsa svojstva, ki jih zahtevate. Vi od zagovornika in vrhu tega veruje v nedolžnost Wintersa.«

Vesel sem sprejel ta predlog in čudil sem se, da nisem prišel na to misel sam; Litel se je držal hladno.

»Ne, ne,« se je branil. »Ni mogoče!« Nato je vstal in stopil do okna.

»Vi veste, da se s tem že ne bavim več nad deset let, slab sem in ne morem prevzeti tolike odgovornosti. Vi ste najsposobnejši za to, pa storite dobro, če odstopite od državnega pravičništva ter sami prevzamete to stvar.«

»Tega mi ni mogoče storiti,« sem dejal. »To bi bil neumestni korak. Poleg tega sem zapleten v stvar sam in ne bi je mogel dobro braniti.«

(Dalje.)

Izdajatelj konsorcij »Večernega lista«.

Odgovorni urednik Viktor Cenčič.

Tiska Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani.